

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Deelprogramma Burgergerichte overheid

Nienke Kroesen

23 juni 2022

Inhoud

- Programma Stelselvernieuwing rechtsbijstand
- Doel deelprogramma Burgergerichte overheid
- Activiteiten uitgelicht:
 - Digitaal bezwarenplatform gemeenten
 - Burgergericht bestuursrecht dialogen
 - Project procedeedrag overheid

Programma stelselvernieuwing rechtsbijstand

1

Laagdrempelige,
effectieve en
zoveel mogelijk
integrale
geschiloplossing

2

Verhoging
kwaliteit en
betere
vergoedingen
voor de
professionals

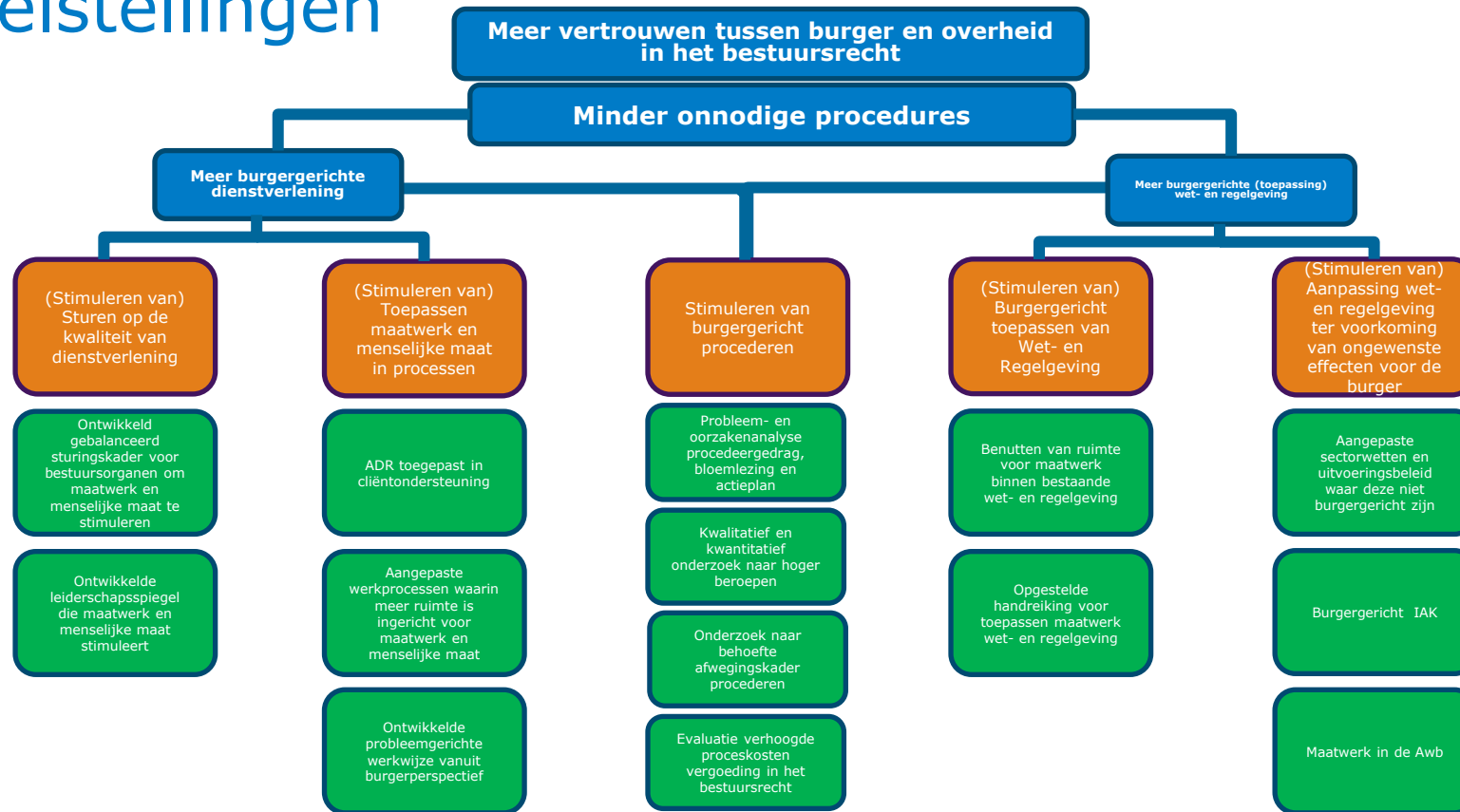
3

Versterken van
vertrouwen tussen
burgers en overheid door
voorkomen van onnodige
procedures binnen het
bestuursrecht

Doelstellingen

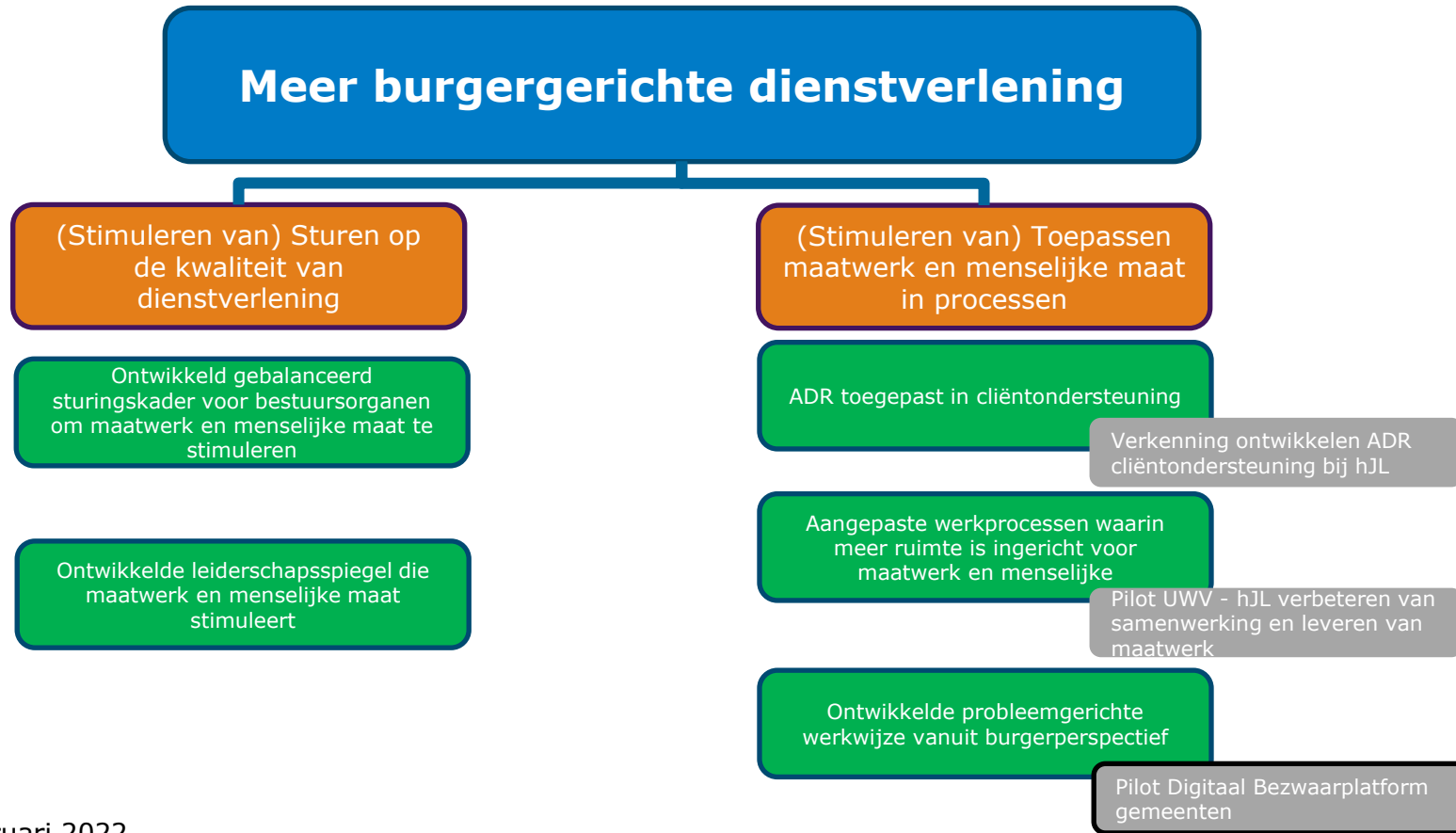

Februari 2022

Nb. Door gebrek aan gezag en zeggenschap over de betrokken organisaties, kunnen de operationele doelen niet SMART worden geformuleerd

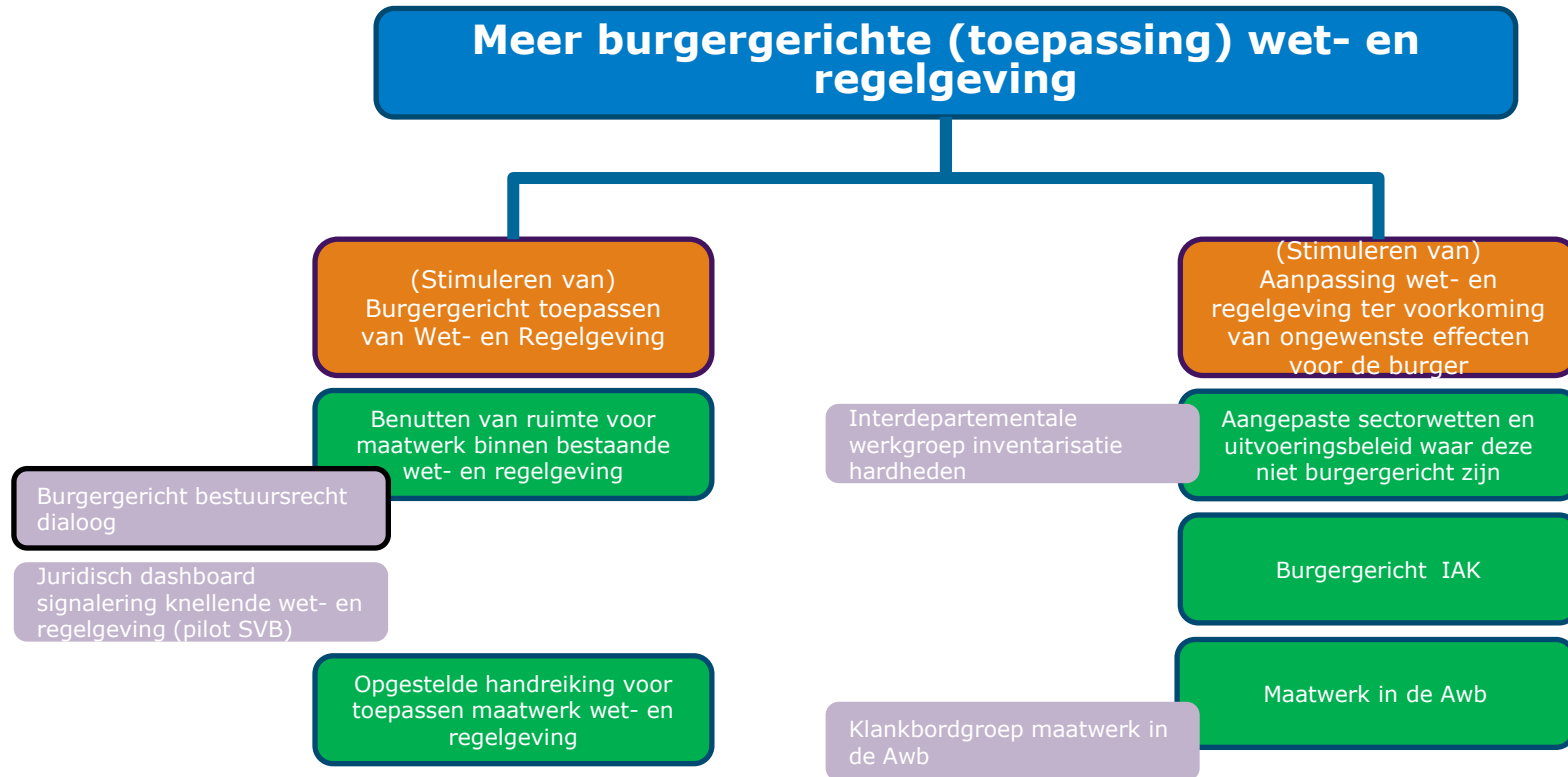

Doelstellingen

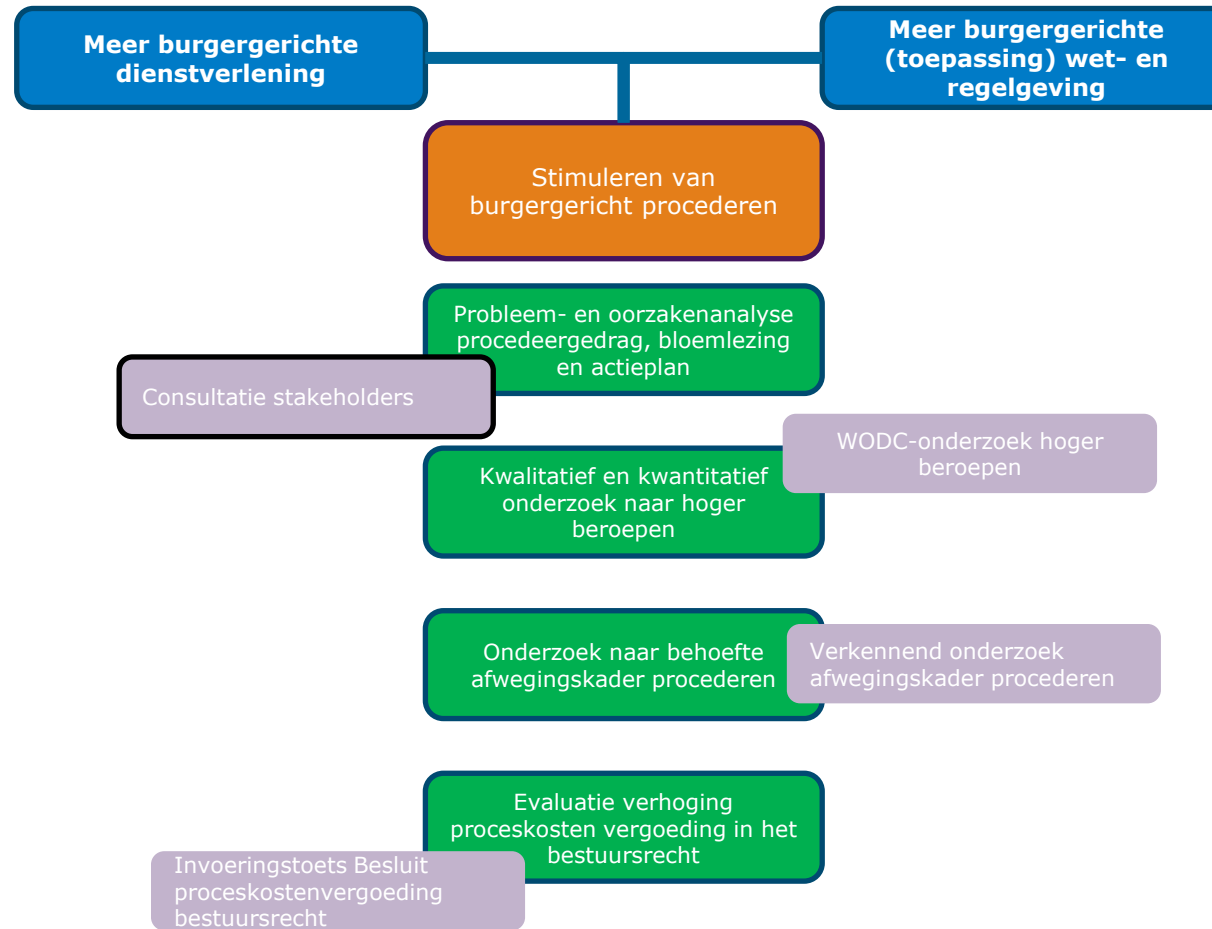

Doelstellingen

Doelstellingen

Digitaal bezwarenplatform gemeenten

- › Doel: onderzoek naar de haalbaarheid van een digitaal platform voor ondersteuning van de bezwaarschriftprocedure vanuit het burgerperspectief
- › Opbrengst: oplevering van een proof of concept en een advies over de bouw van een basisversie van het platform, in eerste instantie rond bijstandsuitkeringen bij de gemeente
- › Vervolg: vooronderzoek dat inzicht geeft in de wijze waarop het platform ontwikkeld, geïmplementeerd en gefinancierd kan worden, alvorens te besluiten om het platform te gaan bouwen, in samenwerking met BZK en Programma Werk aan Uitvoering

Burgergericht bestuursrecht dialogen

- › Doel: inzichtelijk maken van knelpunten in wet- en regelgeving en de toepassing daarvan die in de weg staan aan burgergericht werken
- › In het leven geroepen om de uitvoeringspraktijk een stem te geven
- › Initieel gericht op knelpunten in wet- en regelgeving. Later uitgebreid met de organisatorische context.
- › Resultaat: inzicht in organisatorische en juridische belemmeringen voor burgergericht werken in de vorm van een organisatieselfie en een overzicht van knellende wet- en regelgeving

Doelgroep

Uitvoeringsorganisaties en gemeenten die de ambitie hebben om het functioneren van wet- en regelgeving en uitvoeringsbeleid te onderzoeken en te duiden met behulp van onze ondersteuning.

De doelgroep die we bij deze dialoog willen betrekken bestaat in elk geval uit:

- > uitvoerders (professionals in de frontlinie)
- > juristen die bezwaren en beroepen behandelen
- > eventueel aangevuld met andere benodigde perspectieven

Opbrengst

De opbrengst van de dialoog bestaat uit:

- › Een inventarisatie van knellende wet- en regelgeving. Waar helpt wet- en regelgeving (nog) niet om burgergericht te werken en het probleem van de burger op te lossen?
- › Een organisatieselfie. Welke organisatie-kenmerken helpen wel/niet om burgergericht te werken en het probleem van de burger op te lossen?
- › Eventuele ondersteuning bij vervolgstappen en vervolggesprekken

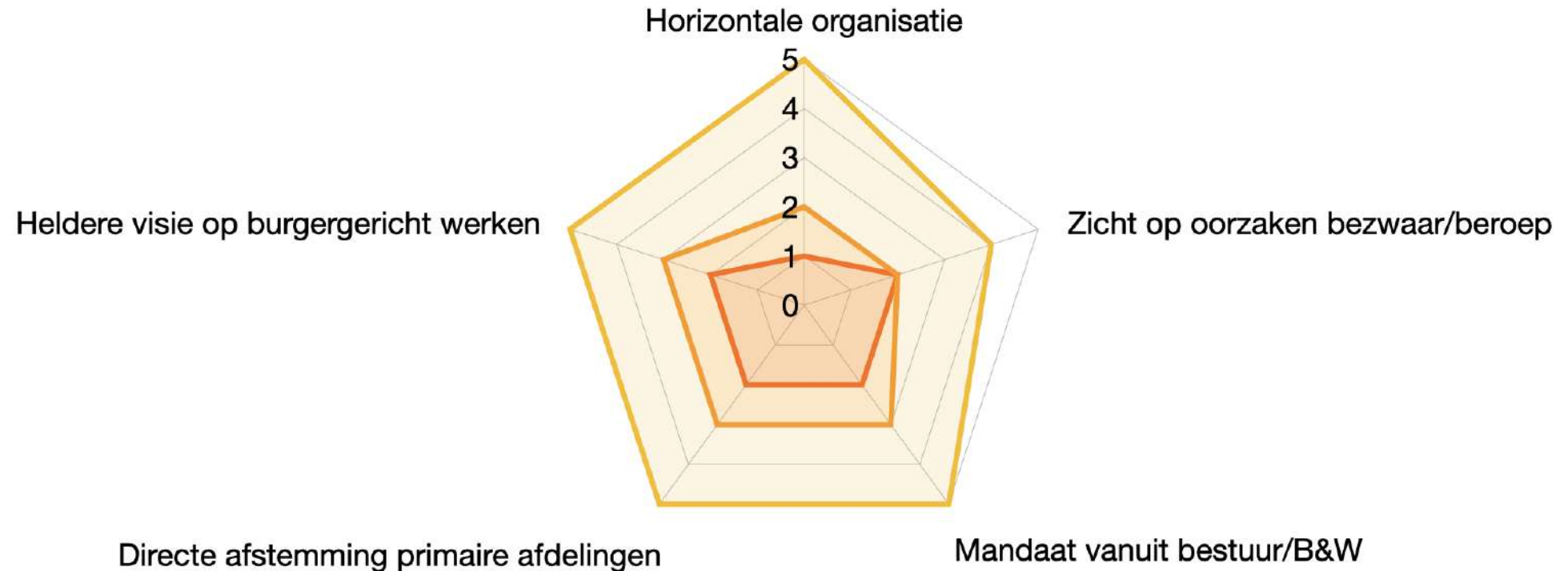

Knelpunten wet- en regelgeving

- › De wetgeving die tot nu toe vaak genoemd wordt als knellend:
 - boetebepalingen (artikel 18A) Participatiewet;
 - gezamenlijke huishouding (artikel 3) Participatiewet, met o.a. de kostendelersnorm en gelijkstelling gehuwden
 - bijzondere bijstand (artikel 15) Participatiewet
- › Ook zijn er vragen over het toepassen van artikel 3:4 AWB (evenredigheid). Hoe gaan we hiermee om in de praktijk?

Organisatieselfie

Organisatie X

Organisatie Y

Organisatie Z

Waarbij 0 = nog niet burgergericht ingericht en 5 = structureel burgergericht ingericht

Project procedeergedrag overheid

- Probleemverdieping procedeergedrag overheid met stakeholders
- Onderzoek naar (voorlopig) hoger beroep ingesteld door bestuursorganen, door WODC
- Verkenning mogelijkheden voor afwegingskader procederen voor bestuursorganen
- Evaluatie verhoging proceskostenvergoeding – zomer/najaar 2022

Hoe? Werken aan Logische redeneerlijn

Probleem- en oorzakenanalyse

Interventie- mogelijkheden

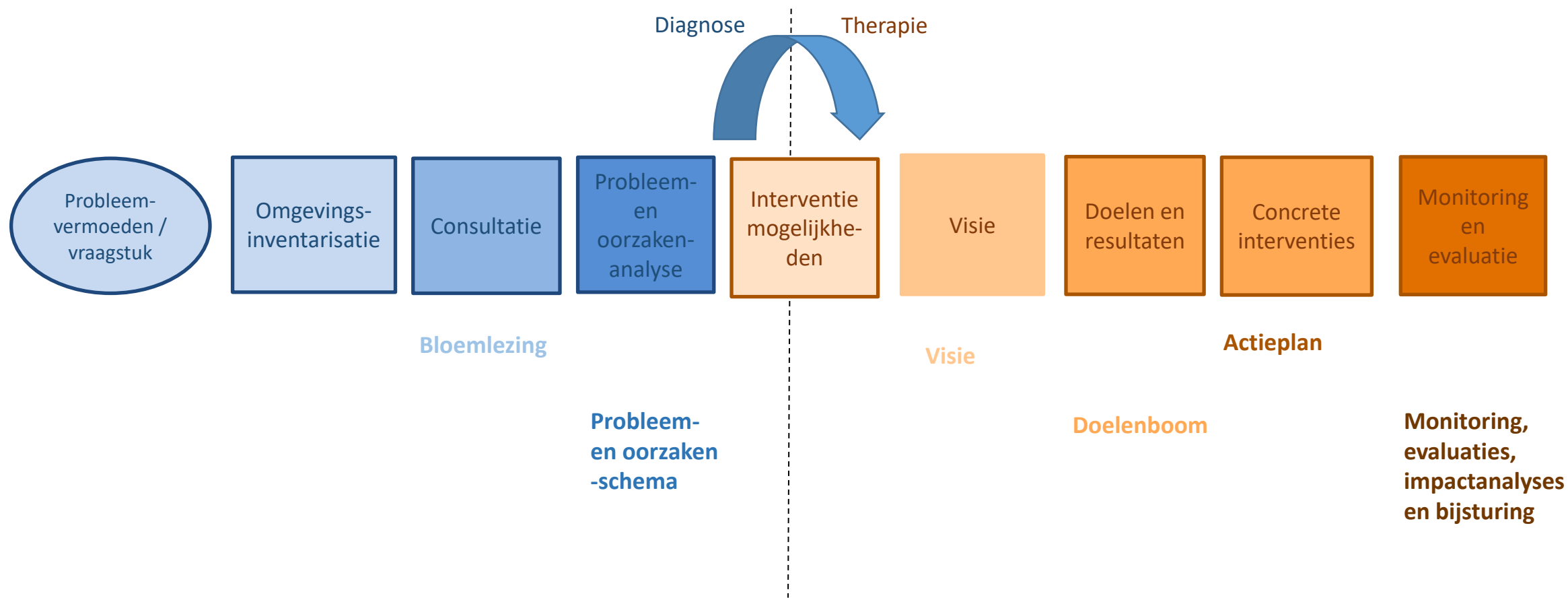
Doelen en resultaten

Samenstel van interventies: activiteiten, oplossingen, projecten

- Probleem- en oorzakenanalyse, doelbepaling en interventies (activiteiten, oplossingen en projecten) moeten logisch geheel vormen
- Het moet onderbouwd en uitlegbaar zijn
 - dat de doelen en resultaten gaan helpen om het maatschappelijk vraagstuk / probleem aan te pakken
 - dat de gekozen interventies gaan werken om de doelen en resultaten te bereiken
- Regisseer het opgavegerichte proces met stakeholders om deze redeneerlijn te maken

Stappen en producten voor de logische redeneerlijn

Probleemverdieping met stakeholders

Burger/rechtzoekende

Bestuursorganen

Wetenschap

Rechtspraak

Juridische Bijstand

Rechtsbijstandverleners

Beleid

Geschiloplossingsvormen
zoals mediation

De overheid zet onvoldoende in op het voorkomen van onnodige procedures binnen het bestuursrecht. Daar waar een procedure onvermijdelijk is handelt de overheid niet altijd burgergericht en de-escalerend.

Wetgeving

Netwerken en
verenigingen

Te bespreken vragen:

1. Welke ontwikkelingen ziet u in de komende jaren aangaande dit onderwerp op ons afkomen?
2. Wat zijn volgens u de problemen en knelpunten?
3. Wat zijn volgens u de oorzaken van deze problemen?
4. Wat zouden we volgens u per se moeten willen bereiken? Wat is de ambitie, wat moeten de doelen zijn?
5. Waarom moeten we juist dit bereiken?
6. Wat zou u daar zelf aan willen en kunnen bijdragen?

Waar staan we nu?

- › Met ruim 90 stakeholders gesproken: individueel of in groepsconsultatie
- › Laatste consultaties; ook bij politiek en media beelden en inzichten ophalen
- › Nu alle uitspraken ordenen, in een bloemlezing verwerken en terugkoppelen aan alle stakeholders
- › Op basis van deze oogst starten met een problemen- en oorzakenanalyse (schema) maken die ook weer gedeeld wordt met alle stakeholders (najaar)

Vragen?

- > Vragen aan ons?
- > Vraag aan jullie:
 - Wat zijn jullie ervaringen met mediation in het bestuursrecht die jullie met ons willen delen?
- > Voor meer informatie en contact:
burgergerichteoverheid@minjenv.nl